

teriellet er undergaaet — at ombytte de af de ældre Skibe, der efterhaanden udgik eller ikke længere kunde være tjenlige, med tidsvarende Skibe af samme Klasse. Dette skyldes for en stor Del den Modstand, som de større Kampskibe have mødt hos en Del af Repræsentationen, hvilket dels har ført til Tab af Tid, dels har tvunget Bestyrelsen til at anvende de bevilgede Midler i andre Retninger. — Det maa dog sikkert erkjendes, at et Søværn, for at have Betydning, maa kunne føre kraftige Kanoner mod Fjenden, i det Mindste i nogen Afstand fra Orlogshavnen. Dertil hører, at saadanne Skibe ikke maa staa tilbage i Hastighed for andre Nationers Kampskibe, ligeledes at de ere saavidt bebyggede med Pandser, at de ikke ere udsatte for hurtigt at blive stukte i Søen, eller for at faae deres vigtigste Kanoner gjorde ubrugelige. Disse Hensyn føre imidlertid med Nødvendighed til temmelig store og kostbare Skibe. Bestræbelsen bør selvfølgelig gaa ud paa at naae Maalet med saa ringe Beføstning for det enkelte Skib som muligt, men dette bør dog ikke være Hovedsagen. Planen for Skibet bør lægges saaledes, at det, med al fornødent Hensyn til Økonomi, kan anses for skiftet til Diemedet, og Hensynet til Beføstningen maa først komme i anden Linie. Den i Bemærkningerne til Lovforslaget opførte Sum af 4 Millioner Kr. for hvert af de deri nævnte Kampskibe er $\frac{4}{5}$ af hvad Pandserfibet „Helgoland“ kostede, saa at det maa indrømmes, at man har havt det økonomiske Hensyn for Øie.

Hvad angaar den i Bemærkningerne til Lovforslaget anførte Plan for Anvendelsen af de omhandlede Pengemidler, skal Udvalget kun fæste Opmærksomheden paa de to større Kampskibe og paa Torpedobaadene.

Naar de to større Kampskibe, som bringes i Forslag, byggedes, vilde de, i Forbindelse med „Helgoland“, „Odin“ og „Svar Svitfeldt“, der kunne holdes tjenstdygtige i

mange Aar, bringe Flaaden et godt Skridt nærmere hen imod den Styrke, som betinger dens rette Anvendelse i Krigstid.

Hvad Torpedobaadene angaar, saa er dette en Art Søkrigsmateriel, hvorpaa der nu omstunder lægges megen Vægt. De ere i høi Grad i Forsvarets Interesse og have megen Betydning for smaa Stater, der ere udsatte for Angreb fra Søen. De maa imidlertid være til Stede i temmelig stort Antal, og Udvalget vilde ingenlunde anse det rigtigt at indskrænke det anførte Antal af 14 af hver Klasse, der omtrent vil føre Tallet af disse Baade i Søværnet op til det Antal af 20 Baade af hver Klasse, som Administrationen gennem flere Aar har anset passende. Der kunde endog være Spørgsmaal om at gaa til et større Antal, især af den største Klasse af disse Baade.

Det maa anses af særdeles Betydning, baade af Hensyn til militære og til industrielle Interesser, at Bygningen af de omhandlede Skibe og Baade finder Sted her i Landet. Der er ingen Tvivl om, at dette kan og vil ske, forsaavidt angaar de i Bemærkningerne til Lovforslaget nævnte Kampskibe, Krydsere og Dampchalupper, men ogsaa Torpedobaadene bør saavidt muligt bygges i Indlandet, hvad der ved Orlogsværftets og den private Industris forenede Kræfter maa kunne lykkes.

Derfor den ved Lovforslaget begjærede overordentlige Bevilling ikke meddeles, da vil der, selv om Marineministerens Forventning om Størrelsen af de aarlige Bevillinger ved Finantsloven opfyldes, i de 7 omhandlede Aar ikke kunne tilveiebringes mere end det ene større Kampskib, 2 af de Krydsere af 3die Klasse, paa hvilke der i Bemærkningerne til Lovforslaget lægges saa megen Vægt, og omtrent Halvdelen af de anførte Torpedobaade og andre mindre Fartøier. En saa svarjom Udvikling vil imidlertid føre til, at Flaaden ikke trods den